

VIŠJI VOD ČETE SIRIUS (KORAK VODITELJA)

Erna Jurca, Samosvoja Želva

Petra Zalar, Vedra Levinja

Veja: Izvidniki in vodnice

Steg: Postojna 1

Sopotnik: Miha Šušteršič

Skavtsko leto: 2011/2012

Zakaj višji vod?

Potreba po višjem vodu v postojnski četi Sirius se je pokazala že na lanskem poletnem taboru, saj sva opazili, da so IV-ejenci, ki so letos zadnje leto v četi, med seboj zelo povezani, hkrati pa tudi zelo predani skavti in skavtinje ter sposobni in samoiniciativni mladostniki, ki v skavtstvu potrebujejo in iščejo drugačne izzive, kot mlajši IV-ejenci. Dejstvo, da je teh fantov in deklet kar dvanajst, je najino odločitev samo še potrdilo, saj se zavedava, da se da s tolikšno skupino dobro delati in narediti marsikaj.

Za vpeljavo višjega voda v našo četo pa sva imeli tudi razloge, ki niso vezani le na četo, ampak so posledica stanja, ki sedaj že nekaj let traja v našem stegu, in sicer da že štiri leta nismo imeli noviciata (zaradi pomanjkanja voditeljev in zaradi premajhnega števila IV-ejevcev), ki pa bo v naslednjem letu spet "oživel" in bi rade fante in dekleta, ki bodo prišli v noviciat že letos malo pripravili.

Drugi razlog pa je pomanjkanje popotnikov in poptnic v našem stegu, ki bi se odločili za nadaljevanje svoje skavtske poti kot voditelji.

Po tehtnem razmisleku in analizi stanja – ne samo v četi, ampak tudi v klanu in posledično v stegu – sva prišli uspeli oblikovati nekaj razlogov, zakaj naši PP-jevci nimajo želje po voditeljstvu:

1. Pomanjkuje jim nalog, s katerimi bi gradili na svojem osebnem napredovanju ter odgovornosti in ki bi bile primerne za njihove sposobnosti in potrebe
2. V voditeljstvu ne vidijo izziva, saj se jih premalo ozavešča o tem, kaj voditeljstvo je in kaj vse se v njem skriva
3. Splošna nezainteresiranost ter nesamoiniciativnost mladih v našem klanu

Najin korak voditelja je nastal torej tudi kot želja, da z višjim vodom oblikujemo močno povezano skupino, ki bo prek različnih aktivnosti in s konstantnim delom v skavtstvu našla nove izzive, prek katerih bodo začutili željo po voditeljstvu in bodo v prihodnosti nosilni steber skupnosti voditeljev stega Postojna 1.

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KATOLIŠKIH SKAVTOV IN SKAVTINJ
STEG POSTOJNA 1

V nadaljevanju je priloženo načrtovanje, ki sva ga naredili skupaj ter individualno načrtovanje vsake posebej, ki sva ga naredili po tem, ko sva si razdelili aktivnosti, ki jih želiva z višjim vodom izpeljati. Preverba najinega koraka bo delna, saj se bo delo z višjim vodom zaključilo šele v prihodnjem skavtskem letu, ko bodo IV-ejevci dali odhod iz čete in odšli v novicat.

VIŠJI VOD V TEORIJI

(po priročniku Dvigni peruti)

Višji vod je praktična, horizontalna skupina, v kateri kot animatorji sodelujejo voditelji in DA. Starejše člane čete pripravlja na prehod v noviciat in ponuja dodatne možnosti osebnega poglobljanja in sprejemanja odgovornosti. Višji vod uvaja v bolj osebne izkušnje, ne da bi izgubil značaj in ozračje čete, po drugi strani pa se v njem pripravijo na umirjen prehod v noviciat. Voditelji lahko predlagajo vstop v višji vod v kateremkoli trenutku leta, predlagajo pa ga vsem tistim fantom in dekletom, ki pokažejo potrebo po osebnem dozorevanju. Višji vod nima rednih srečanj. Odgovornost in izpeljava dejavnosti od zamisli do uresničitve je odvisna od članov višjega voda – voditelj je le v vlogi spremljevalca.

Prvi pogoj za ustanovitev višjega voda je tekoče delo z vodniki in po vodih. Znotraj življenja čete ne igra posebne vloge, nima nobene naloge za upravljanje čete, ne izključuje mlajših, ne jemlje časa četi in ne uničuje vodov. Dobro je, če pobuda za višji vod pride od mladostnikov samih.

Višji vod pomaga fantom in dekletom pri:

- Obvladovanju lastnega spremenjenega položaja, ne da bi zanemarili prevzete naloge;
- Vzpostavljanju in krepitvi medsebojnega sporazumevanja med enako starimi v četi;
- Iskrenem odnosu med njimi (pomoč, sposobnost pogovora, ko nastopijo težave);
- Poglobljanju dialoga z vzgojitelji (voditelji)

VIŠJI VOD V PRAKSI

ČETE SIRIUS

Načrtovanja višjega voda sva se lotili, ko smo že imeli opravljeno celoletno načrtovanje za četo, saj sva želeli, da se višji vod vklopi v življenje čete in da je predvsem dodatek za najstarejše IV-ejevce, ne pa glavna stvar, s katero se ukvarjajo in tako zanemarijo ostale zadolžitve, ki jih imajo v četi (vodniška in podvodniška funkcija, veščine,...)

Ko sva se ukvarjali z vprašanjem kaj sploh je višji vod, sva se opirali predvsem na teorijo, ki je opisana v priročniku *Dvigni peruti* in to poskušali spraviti v prakso. Namene in cilje sva oblikovali s pomočjo analize stanja.

Analiza stanja

- Veliko IV-ejevcev, ki so zadnje leto v četi.
- Prehod v klan, je najpogosteje trenutek, ko jim zmanjka motivacije in energije za nadaljnje skavtsko udejstvovanje, saj klan ne deluje kot neka skupnost.
- Vsi, ki so letos zadnje leto v četi so zelo zagnani, sposobni in pripravljeni na nove izzive.
- V stegu potrebujemo povezano in motivirano skupino, ki bo v prehodnosti želela služiti na voditeljski ravni.
- Nov triletni vzgojni namen: ustvarjalnost in pobudništvo.

Nameni in cilji

Člani višjega voda:

1. Se bodo med seboj še bolj spoznali in povezali.
 - Skupaj bodo izbrali ime in glavno vodilo višjega voda.
 - Sami bodo določili pravila višjega voda.
 - Pripravili bodo vsaj eno neformalno srečanje višjega voda.

2. Bodo samostojni, odgovorni in ustvarjalni pri opravljanju zadanih nalog.
 - Skupaj bomo šli na dvodnevni izhod, ki ga bodo sami pripravili.
 - Vsak posameznik se bo samostojno odločil, če je pripravljen biti del višjega voda. Svojo pripravljenost, bo potrdil s podpisom.
 - Samostojno vodo pripravili in izpeljali projekt, ki si ga bodo sami izbrali.

3. Bodo osebno napredovali kot skavti, Slovenci in kristjani.
 - Sestavili bodo molitev višjega voda.
 - S svojim projektom bodo odgovarjali na potrebe, ki jih vidijo pri četi.
 - V višjem vodu bomo uporabljali svoja skavtska imena.
 - Eno srečanje višjega voda bo namenjeno tematiki slovenstva.

Med samim načrtovanjem so se odpirala nova vprašanja, predvsem sva se ukvarjali z vprašanjem, kako naj vključiva višji vod v življenje čete, saj je to pojem, ki je našim IV-ejcem neznan in jim zato nisva mogli prepustiti vsega dela v višjem vodu. Odločili sva se, da bova prvo srečanje višjega voda pripravili sami, od tam naprej pa bodo vedno več dela opravili IV-ejenci sami.

Časovni načrt

1. Prvo srečanje višjega voda – na jesenovanju čete Sirius, oktober 2011 (odgovorna Petra)
2. Izhod višjega voda – bivačiranje v decembru 2011 (odgovorna: Erna)
3. Projekt višjega voda – navodila dobijo na zimovanju (februar 2012), projekt morajo izpeljati do aprila 2012 (spremljava obe)
4. Srečanje na temo slovenstva – junija 2012 (pripravimo skupaj)

Zgoraj opisana srečanja so tista, pri katerih pomagamo tudi midve. Za ostala srečanja so se in se bodo tudi v prihodnje dogovorili IV-ejenci sami.

1. PRVO SREČANJE VIŠJEGA VODA (Petra)

Namen in cilj:

Oblikuje se višji vod.

- Samostojno se odločijo, če so pripravljeni na delo v višjem vodu. Če so, podpišejo zaobljubo.

Potek:

Pred jesenovanjem čete Sirius vsak po pošti dobi posebno vabilo (napisano na roko), kjer je povabljen na prvo srečanje.

Vabilo:

Dragi/a (skavtsko ime)!

Letos imamo voditelji zate pripravljen poseben izziv. Če si nanj pripravljen/a, pridi na jesnovanje po večernem pisku tišine do prostora, ki bo označen z baklami in izvedel/a boš, kaj te čaka.

Pomembno:

- Hišo, v kateri bomo nastanjeni moraš zapustiti v popolni tišini.
- Biti moraš v kroju.
- S seboj moraš imeti to vabilo.

O vsebini tega vabila ne smeš govoriti z nikomer!

Bodi pripravljen/a,

Tvoji voditelji

Ko se na jesnovanju vsi zberemo zunaj, se jim z uvodnim nagovorom predstavi idejo višjega voda. Pove se jim, da smo ponosni nanje ter menimo, da so sposobni storiti še več, kot so storili do sedaj. Dobijo izziv, da naj se podajo na pot, ki bo označena s svečkami. Po poti bodo imeli tri točke, na katerih se bodo morali ustaviti in razmisliti o svoji pripravljenosti in odgovornosti. Na vsakem koraku te poti, se lahko odločijo, da ne želijo postati del višjega voda in oddidejo nazaj spat. Tisti, ki pride do konca se nato predstavi s svojim skavtskim imenom in pove, kaj prinaša v višji vod. Kaj je tisto nekaj, kar ga/jo loči od drugih.

Nato vsak posebej pristopi do voditeljev, kjer pove naslednje:

Voditelj: *«Si pripravljen/a osebno napredovati?»*

IV: *»Da, če mi bodo vsi tukaj zbrani, pri tem pomagali.«*

Voditelj: *»Si ti pripravljen/a pri osebнем napredovanju pomagati svojim bratom in sestram?»*

IV: *»Da, pripravljen/a sem!«*

Ko to izreče s svojim skavtskim imenom podpiše zaobljubo (ki bo že vnaprej pripravljena) ter v škatlico položi list papirja, na katerem je napisano, kaj prinaša v višji vod.

Ko smo vsi podpisani, nazdravimo z lumpi šampanjcem ter se posladkamo s čokolado.

Nato dobijo že prve naloge, ki jih morajo opraviti do naslednje čete.

- Izbrati si morajo ime in glavno vodilo višjega voda.
- Določiti morajo pravila, ki bodo veljala v višjem vodu (iztočnice pripravljene vnaprej).

Preverba:

Vsi so se odzvali vabilu. Ko sva jim predstavili pojem višjega voda in razložili, zakaj sva se odločili, da ga bova vpeljali, so bili navdušeni, tako da so vsi podpisali svojo zaobljubo. Meniva, da je bilo "skrivno" vabilo dobra ideja, saj jih je dodatno zmotiviralo in v njih prebudilo radovednost.

IV-ejenci so naju spraševali, če je višji vod skrivna stvar, za katero ne sme vedeti nihče, ki ni v višjem vodu. Odgovorili sva jima, da je to njihov višji vod in se morajo o takšnih zadevah odločiti sami. Odločili so se, da bodo drugim članom čete povedali, da obstaja višji vod, vendar pa ne bodo govorili o tem, kaj počnejo, ko so skupaj.

Z izpeljavo prvega srečanja sva zadovoljni, saj so otroci nad idejo višjega voda navdušeni, kar je bila tudi najina želja. Malo težav smo imeli s svečkami, saj jih je veter ugašal, a to je bilo izven najinih zmožnosti.

Njihove naloge:

Zadane naloge so opravili. Sami so se dogovorili in dobili na srečanju, kjer so si izbrali ime, vodilo in določili pravila višjega voda. Voditelji nismo bili zraven. Soglasno so se odločili, da ime, vodilo in pravila niso znana nikomur, razen njim in voditeljem. Strinjali so se, da se za njihovo ime uporablja le kratica, ki je S.S.S.E., pomena pa ne moreva izdati, saj sva obljubili, da bo ostal skrivnost.

2. IZHOD VIŠJEGA VODA – BIVAKIRANJE (Erna)

Nameni in cilji:

Člani višjega voda bodo aktivno sodelovali pri pripravi izhoda.

- Sami bodo pripravili jedilnik in večerni program.
- Pred izhodom se bodo odločili, kakšen tip bivaka bodo naredili na izhodu.

Na samem izhodu bomo uporabljali svoje tehnično skavtsko znanje.

- Prespali bomo v bivakih na snegu.
- Vso hrano bomo pripravili na ognju.

Osebno bodo napredovali kot kristjani.

- Sestavili bodo molitev višjega voda.
- Na izhodu bo vsaj en dan prisoten Urban Lesjak kot skrivni gost in DA.
- Urban bo pripravil kateheze, ki jih bodo pripravile, da bodo na koncu oblikovali svojo molitev višjega voda.

Potek:

Na izhod bomo šli 27. In 28. 12.2011. Pred izhodom se bomo z višjim vodom dvakrat dobili. Prvič, da jim povemo, da morajo pripraviti jedilnik in večerni program, ter se odločiti, kakšnem tip bivaka bi rada naredili na izhodu. Na tem srečanju jim bova povedali tudi, da bo z nami na izhodu skrivni gost. Drugič se bomo dobili da nam povejo, kaj so se dogovorili, da lahko skupaj pripravimo ves potreben material.

27.12. se ob 9.00 dobimo pred skavtskim prostorom in se odpeljemo v Šmihel pod Nanosom. Začnemo s katehezo. Nato se bomo peš odpravili proti Cetinovi koči (okviren čas hoje 1,5 ure v hrib). Ko bomo prišli do koč, se bodo razdelili v dve skupini, ena bo pripravila kosilo, druga pa bo postavila bivak. Po kosilu bomo vsi skupaj dokončali bivak. Popoldan bo namenjen sproščenemu druženju ter spoznavanju skrivnega gosta, pred večerjo pa bodo imeli polurno puščavo za razmislek o tem, kakšni kristjani so.

Skupaj pripravimo večerjo, ki ji sledi večerni program, ki so ga pripravili sami. Prespimo v bivakih.

Po zajtrku naslednji dan imamo katehezo, ki bo uvod v sestavljanje molitve višjega voda . imajo eno uro časa.

Nato sledi pospravljanje in odhod proti vasi. Pred odhodom bomo zmolili njihovo molitev.

Preverba:

V_splošnem sva z izvedbo izhoda zadovoljni, čeprav je bilo kar nekaj zapletov. Cilji so bili v večini doseženi, dosežna nista bila le cilja, da bo z nami Urban, ki bo pripravil kateheze. Ker Urbana nisva nikakor uspele dobiti, sva nato duhovnost pripravili sami, kar se je na koncu vseeno dobro izšlo.

Minusi izhoda:

- Manjkali so ostali voditelji čete.
- Prišla je samo polovica višjega voda.
- Imeli smo premalo šotork.
- Ostalo nam je veliko hrane.

Plusi izhoda:

- Naredili smo bivak, v katerem nas ni zeblo.
- Hoja do kočje in nazaj je bila ravno prav dolga.
- Sestavili so zelo izvirno molitev, ki se jo lahko tudi poje.
- Nismo imeli tekoče vode, zato smo morali topiti sneg (iznajdljivost)
- Otroci so domov vzeli šotorke in jih posušili.
- Veliko petja in igranja kitare.
- Sproščeno vzdušje.
- Vsi so sodelovali tako pri pripravi obrokov, kot pri postavljanju bivaka.
- Na Skavt.netu smo objavili članek o izhodu višjega voda (dostopno na spletni strani: <http://www.skavt.net/vase-drobtinice/Visji-vod-v-divjini>)

3. PROJEKT VIŠJEGA VODA

Nameni in cilji:

Člani višjega voda pripravijo celoten projekt samostojno in brez pomoči voditeljev.

- Do 17. marca bodo določili datum izvedbe projekta in ciljno skupino.
- Do 23. marca bodo imeli pripravljen načrt projekta.
- Projekt bodo izvedli do konca aprila.

S projektom bodo napredovali kot skavti.

- Projekt bodo pripravili na podlagi potreb, ki jih vidijo v naši četi.
- V projekt bodo vključili skavtske veščine.

Potek:

Prvi večer na zimovanju čete bomo po pisku tišine višji vod povabile v jedilnico na kakav in piškote. Druženje bova izkoristili za pogovor o njihovem napredku v letošnjem letu. Nato jima bova povedali, da meniva, da so dovolj sposobni, da

samostojno pripravijo projekt višjega voda. Za pripravo projekta jim bomo dali le naslednje smernice:

- Projekt naj bo namenjen skavtom (ciljno skupino izberejo sami)
- Pri pripravi projekta morajo sodelovati vsi člani višjega voda.
- Določile jim bomo časovni okvir.

Preverba:

Priprava projekta še poteka. Pri načrtovanju so IV-ejevci pokazali veliko zanimanja, samostojnost in ustvarjalnost. Manjka jim malo kritičnosti, saj na trenutke precenijo svoje sposobnosti.

4. SREČANJE NA TEMO SLOVENSTVA

Je še v pripravi.

NAJINE MISLI O KORAKU

(kaj sva se naučili in kako sva napredovali)

ERNA

Višji vod mi je pomagal, da sem postala bolj pozorna na posameznika in na njegove želje ter sposobnosti. Videla sem, da so mladostniki te starosti zelo sposobni in zreli, kar se je pokazalo že na prvem srečanju z njimi. Le delo v četi zanje ni dovolj za, pripravljeni so sprejeti večjo odgovornost. Pred začetkom izvedbe koraka me je bilo strah, da bo skupina preveč izstopala in četa ne bo več homogena, vendar do tega ni prišlo.

Člani so se odločali prostovoljno in vse naloge opravljali sami, brez voditeljev. S tem se je krepilo tudi naše zaupanje v njih in njihove sposobnosti. Naslednje leto bodo v noviciatu lahko nadaljevali kot usklajena skupina. Že sedaj imajo želje in ideje o izhodih in še drugih projektih. Sami spremljajo dogodke na skavt.netu, imajo risbo višjega voda, facebook skupino,...

Korak mi je pomagal, da sem se začela bolj posvečati vsakemu posamezniku, ker je bila to manjša skupina kot npr. četa. Od višjega voda sem dobila tudi bolj jasno povratno informacijo glede čete in programa, ki nam bo v pomoč pri nadaljnjih načrtovanjih. Tudi drugo leto bomo imeli višji vod, saj bomo imeli v četi osem srednješolcev. Ta korak nam bo pomagal, da bo drugo leto še boljše zasnovan program višjega voda.

Četam, ki imajo veliko število izvidnikov v prvem letniku srednje šole, priporočam, da si vzamejo čas za višji vod in pripravijo poseben program zanj. Tako bodo bolj izkoristili sposobnosti teh mladostnikov in jih priučili večje odgovornosti. Vendar pa morajo biti pozorni na to, da ideje IV-ejevcev velikokrat presega njihove sposobnosti in jih morajo temu primerno opozarjati in učiti samokritičnosti.

PETRA

Vejo IV vodim že četrto leto in lahko rečem, da sem pri načrtovanju programa za višji vod, lahko uporabila vse znanje, ki sem ga v teh štirih letih pridobila tako v četi, kot na vseh drugih področjih skavtstva.

Menim, da sem z načrtovanjem in izvedbo tega koraka svoje znanje še poglobila in pridobila nove izkušnje. Pri začetnem načrtovanju sem se ukvarjala predvsem z vprašanjem, kaj točno potrebujejo fantje in dekleta, ki bodo prihodnje leto prešli v noviciat. Kakšne izzive naj jim ponudimo, da jih bodo še dodatno motivirali in dali zagona za nadaljno skavtsko pot. Želela sem jim namreč omogočiti, da bi prek višjega voda vsak posamezni lahko osebno napredoval in v višjem vodu izkoristil svoje talente in sposobnosti. Zato mi je bilo pri načrtovanju v veliko pomoč to, da te mladostnike res dobro poznam, saj jih kot voditeljica spremljam že od prvega leta, ko so prišli v četo. In sedaj lahko rečem, da sem zelo zadovoljna, ker vidim, kakšen napredek so dosegli v teh štirih letih in so sedaj postali samostojni fantje in dekleta.

Malo me je skrbelo, kako bo obstoj višjega voda vplival na ostalo četo, saj me je bilo strah, da bo iz strani mlajših prišlo do kakšnih zamer in ljubosumja, s strani višjega voda pa do občutka superiornosti, vendar se to ni zgodilo. Mlajši razumejo, da bodo tudi oni enkrat imeli priložnost biti v višjem vodu, člani višjega voda pa tudi ne mislijo, da so zaradi tega bolj pomembni kot ostali in se s preostalo četo radi družijo in niso zanemarili svojih prvotnih zadolžitev.

S korakom voditelja sem torej v splošnem zelo zadovoljna in vem, da mi bo to pomagalo naslednje leto, ko bom postala voditeljica noviciata. Predvsem sem se naučila še bolj prisluhniti in upoštevati želje in potrebe vsakega posameznika ter sposobnosti pogovora z mladostniki tudi v težkih trenutkih, ko so sami vsega naveličani in jim zmanjka energije in volje. Presenetilo me je tudi dejstvo, da se sama lahko ogromno naučim od teh mladih, saj so izredno razumski, samozavestni posamezniki z zelo zanimivim dožemanjem sveta, v katerem živimo. Moj največji dosežek v višjem vodu pa je nedvomno dejstvo, da mi otroci zaupajo in sami pridejo do mene, ko potrebujejo pomoč ali zgolj pogovor, kar je zame potrditev, da sem svoje delo dobro opravila.

KAKO NAPREJ?

Čeprav najinega koraka še ni konec, sva pri delu z višjim vodom pridobili veliko novega znanja in izkušenj, ki nama bodo nedvomno pomagale pri nadaljni voditeljski poti. Verjameva, da bo skupina, ki letos sestavlja višji vod ostala tako povezano tudi v novicatu in nato v klanu in da bo njihovo skavtstva vizija zavila tudi na voditeljsko pot, saj so res sposobni in zagnani. Za naju so pravi sončki. ☺

Z višjim vodom bomo v četi Sirius nadaljevali tudi v prihodnjem skavtskem letu, prav tako pa bo naš steg v prihodnjem skavtskem letu po nekaj letih končno spet dobil noviciat, česar se zelo veseliva. Delo z noviciatom pa bo lažje, saj je višji vod S.S.S.E. postal res povezana skupina, s katero bo užitek delati.

Upava, da bo najin korak pomagal vsem voditeljem, ki bodo v svojih četah zaznali potrebo po višjem vodu. Meniva, da je višji vod res velik doprinos ne samo četi, ampak tudi stegu, zato resnično svetujeva vsem, ki imajo v četi vsaj štiri srednješolce, da si vzamejo čas in pripravijo program tudi za višji vod.

Na koncu se želiva zahvaliti najinima sovoditeljema v četi, ki sta podprla najino idejo o višjem vodu in sodelovala pri pripravi programa, bivšemu voditelju čete, ki nama je pomagal izpeljati izhod višjega voda, najinemu sopotniku, ki nama je stal ob strani in potrdil najin korak, predvsem pa mamici in očiju, ki sta naju vpisala k skavtom in nama s tem omogočila nepozabna skavtska doživetja. ☺